

Indeýler bilen türkí medeniýetiň arasyndaky meñzeşlikler

Category: Kitapcy,Sözler,Taryhy makalalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Indeýler bilen türkí medeniýetiň arasyndaky meñzeşlikler
AMERİKAN YERLİLERİ VE TÜRK DÜNYASININ KÜLTÜR VARLIĞI
ARASINDAKİ PARALELLİKLER

Amerikan Yerlilerinin geçmişinde, onlar ailelerini koruyup, düşmanca saldırılara karşı savaştıkları ölçüde hürmetle karşılanır, kahramanlıklarına göre verilen adlarla şereflenirlerdi. ‘Soluk Benizli’ler, Yerliler arasında, yaşamanın yegane sebebi olan “şeref’i de sulandırdılar. Eskiden mensup oldukları kabilelerinin varlığı ile övünen Yerliler, Amerikalılar gibi ‘dünya vatandaşı’ oldular. Yerliler arasında Amerikan resmi dairelerinin lütfettiği ölçüde sözde hayat standardı yükseldikçe, Yerli Kızılderili savaşçıları arasında büyük önemi olan şeref ve onurun kalitesi de aynı ölçüde zirvelerden ayağa doğru düşüş gösterdi... Sonunda, ‘White Man’ (Soluk Benizli) galip geldi... Amerikan Yerlilerini kendisine benzetti.” (Bir Garibin Not Defterinden. Washington-D.C. 1989)

Gök Tanrının onları “Kara Kazın” deryaların dibinden gagasında getirdiği çamurdan yaratıp, can verip, “.Konuş!.” dediği günden beri gururluydular. Onurlu ve merhametliydiler. Üzerinde doğup, büyüüp, öldükleri topraklarını ve inançlarını tahrip edenlere karşı, aynı ölçüde merhametsizdiler. Türk yürekli ve su karakterliydiler.

Amerikan Yerlilerinin bu insanüstü özelliği bundan 510 yıl önce Kristof Kolomb’un Yerlilerin ülkesine ayak bastığı günden bugüne kadar hiç değişmedi. Onlar çocuklarını hep bu terbiye ile büyüttüler.

Bir genç kız buluş çağına girdiğinde onun “toprak ana” gibi

mukaddes bilinip, onda görülen bu değişikliğin sebepleri ve sonuçları özel bir merasimle kendisine anlatılırken, Lakota Yerli Kızılderili kabilesinin “aksakalı” ve bilge kişisi olarak hürmet edilen Şamanı, Slow Buffalo (Sakin Buffalo)’nun merasim sırasında dile getirdiği sözlerden Yerli Amerikalıların ruh dünyasını ve hayat felsefesini anlama fırsatı bulmaktayız.

Lakota Yerlilerinin inançlarına göre, insan oğlu Wakan-Tanka (Gök Tanrı)’nın yarattığı en mükemmel varlıktır. İnsanın varlığına saygı, onu yaratanın değerine eş tutulur. Lakota Yerlilerinin Gök Tanrı inancına göre, genç bir kız, Wakan-Tanka’nın kutsadığı “Tree-of-Life” (Hayat Ağacı) dır. Kabilenin Şamanı, kuzey-doğu-güney ve batıya dönerek Ulu Ruhlara ve onların vasıtasıyla Gök Tanrıya yalvarır. Merasim bittikten sonra, genç kıza hitaben konuşmasını sürdüren Lakota Şamanı Slow Buffalo, son öğüdünü herkesin duyabileceği bir tonda şöyle dile getirir: “... Şimdi mensup olduğun kabilene ve insanların arasına dönüp, gururunla ve onurunla rahatça, hiç kimseden çekinmeden yaşayabilirsin. Unutma! Toprak Anamız kadar alçak gönüllü ve bir o kadar bereketli olacaksın. Gök Tanrı, atacağın adımlarında ve sahip olacağın çocuklarını büyütmede sana yar olsun. Gök Tanrının senden esirgemediği merhametini, sen de başkalarından esirgeme. Özellikle, kimsesi olmayan yetim çocuklardan merhametini ve yardımını sakın eksik etme. Eęer bir gün, kimsesiz, aç ve yoksul, yardıma muhtaç bir çocuk senin Tee-Pee (Tipi-Çadır)’ine girerse ve sen, sahip olduğun en son lokma etini ağızına koymuş olsan bile, onu ağızından çıkar ve o yoksul çocuğa ver. Gök tanrının sana bağışladığı merhamet ve bağışın sınırı sonsuz olur...”

“White Men” (Soluk Benizliler) Yerli Amerikan Kızılderililerinin ülkesini 1492’de işgal edip, sonradan Amerika denen kıtaya yerleşmeden önce, onların hayatı güzelliklerle doluydu.

“Soluk Benizli”ler Amerika’ya ayak bastığında bu toprakların asırlardan beri asıl sahibi olan Yerlilerle karşılaştılar. Kendilerine göre daha koyu ve güneşten yanmış düzgün bir cilde sahip olan Yerlileri gören Avrupalı “Soluk Benizli”ler, ilk

defa karşılaştıkları bu Yerlileri derilerinin renginden dolayı, “Red Man” ve “Red Skin” (Kızılderili) olarak adlandırdılar. Oysa, Amerikan Yerlileri kendilerinin asla “Kızılderili” olarak çağrılmasını istemiyorlar. Amerika Yerlileri Federasyonu, Amerika’nın en güçlü Futbol Klüplerinden başkent Washington D. C.’nin takımı Redskins Futbol takımını izin almadan kullandıkları bu ismi değiştirmeleri için mahkemeye verdi ve mahkeme devam ediyor. Amerikan Yerlileri bu adın “Beyazlar”ın sahip olduğu bir futbol kulübü tarafından kullanılmasını bütün Amerikan Yerlilerine “hakaret” olarak kabul ediyor.

Bu topraklara Avrupa’dan gelen “Beyazlar”ı kendi evlerinde misafir eden, kışlık yiyeceklerini onlarla paylaşan ve sonunda misafirlerinin saldırısına uğrayarak topraklarını kaybeden bu Yerliler, Amerika denen bu kıtaya nereden gelmişlerdi?

Amerikan Yerli kabilelerinin asıl kaynağı ile ilgili bilimsel araştırmalar ve münakaşalar özellikle son yıllarda giderek yaygınlaştı ve önem kazandı. Bu konularda araştırmalarını sürdüren bağımsız uzmanlar, Bering Boğazı’nın her iki yakasında, Sibirya, Alaska ve Alaska’nın güneyinde bulunan insan kemikleri ve toprakta varlığını koruyan insan yağı kalıntıları üzerinde yaptıkları “gen” araştırmalarının sonunda, Asya ve Amerika kıtalarında zamanında yaşamış bu insanların birbirleriyle yakın akraba olduklarını kesin bilimsel delillerle tespit ettiler. Amerika’ya Avrupa üzerinden gelmiş insanların soyundan olan bilim adamları bulunan ve gün ışığına çıkarılan bu gerçeklere sırt çevirmekte ve bu tutumlarından vazgeçmemekte şimdilik ısrar ediyorlar.

Yapılan kazılardan elde edilen fiziki deliller, kesinlikle Asya’dan Amerika kıtasına Bering Boğazı üzerinden büyük göçlerin olduğunu ortaya koyuyor.

Alaska’nın batısında Aleutian (Ana uut-Ana Uç) adaları, Pasifik Okyanusu’nun sularının kapsadığı bir bölgede Asya topraklarına doğru bir şahadet parmağı gibi uzanır. Binlerce kilometrekarelik bir okyanus sahasını kapsayan bu adaların Asya’daki doğma ana topraklarından koparak Kuzey Amerika’ya doğru göç etmeğe başlayan Asyalı kavimlere “atlama taşı”

olduğu Amerikan Yerlilerinin nereden, 1492'den sonra Amerika adını alan bu kıtaya geldiğini araştıran bilim adamlarının kafasını meşgul etmektedir.

Asya'dan Amerika kıtasına geçen bu insanlara ait fiziki deliller kesinlikle bulundu ve gün ışığına çıkarıldı. Bu fiziki delillere bir de onların gelirken hafızalarında yaşatarak getirdikleri ve genç nesillere öğreterek, şifahi halk edebiyatının örneklerinden destanları, halk masallarını, efsaneleri ve diğerk folklor ürünlerini bu listeye ekleyince durum ciddileşiyor ve manzara tamamen değışiyor. Kuzey Amerika'da özellikle Bering Boğazı'nın her iki yakasında yaşayan ve güneye doğru kayan ve Kayalık Dağlarını (Rocky Mountains) güneye doğru takip eden bölgelerde yaşayan Yerli kabileler arasında derlenen folklor numunelerinin Orta Asya ve Orta Asya'nın kuzeydoğusundaki Türk soylu insanların arasında da yaşadığının tespit edilmesi, dünyanın bu konu ile ilgili uzman ve araştırmacıları tarafından paha biçilmez deliller olarak nitelendirilmektedir.

Kaliforniya eyaletinin sahil bölgelerinde okyanus kıyısına yakın yerlerde yaşayan Pala Yerli kabilesinin ileri gelenleri, çok uzaklardan "Gün batımı tarafındaki ulu topraklardan" büyük atalarının asırlar önce, Kuzey Amerika denen topraklara nasıl göç ettiklerini halk destanlarında canlı tutarak, nesilden nesle şifahi edebiyat yoluyla aktarmaktadırlar. Bu geçişi anlatan destanlardan biri şöyle başlıyor:

"... Asırlar ve asırlar evvel, mensup olduğumuz halk, büyük denizlerin ötesinde Gün batımı tarafındaki topraklarda mutlu ve mesut yaşıyorlardı. Bugün yaşadığımız Amerika topraklarına doğru büyük göç başlamadan önce, ulu atalarımız, büyük denizlerin diğerk yakasında mesken kurmuşlardı."

"... Büyük atalarımızın o zaman inandıkları en büyük ilah, Gök tanrı Savaş'tı. Uyot ise, mensup olduğumuz milletin Savaş tanrısıydı. Düşmanlarımızla yaptığımız savaşlarda bize daima o yardım ve öncülük ederdi. Milletin mutluluğunu temin etmek için gereken işlerin tamamlanması ve yerine getirilmesinden

Göktanrı Sivaş'a karşı sorumluluk taşıyan tek otorite Uyot'tu..."

"... Ulu atalarımız Gün batımı tarafındaki topraklarda yaşarken, Gün doğan taraftaki topraklara doğru göçmemiz gerektiğini milletimin kaderinden sorumlu olan Uyot emretti. Bugün üzerinde yaşadığımız bu topraklar bize Göktanrı tarafından vaat edilmiş topraklardır. 'Göç!'...Uyot tarafından atalarımıza bildirilen buyruk, bu bir tek kelimeden ibaretti."

"... Doğduğumuz Ana Yurttan kopup, yaptığımız sağlam kayıklarla Gün doğan taraftaki bilmediğimiz topraklara ulu atalarımız ayak bastıklarında, her şey yeniden başlamıştı."

"... Bu büyük göçte başımıza gelebilecek felaketlerden korunmak ve sakınmak için, her çareye başvurup, bir-birimizi kaybetmemek arzusundaydık. Kalın sis içerisinde kayıklarımızla yolumuza devam ederken, diğer kayıklardaki kardeşlerimizi kaybetmemek için ana dilimizde milli destan ve türkülerimizi toplu olarak yüksek sesle bağıra-bağıra söylüyorduk."

". Nihayet Gün batan taraftaki kara bulutlar, donuk bir ışık huzmesi tarafından derinlemesine yarıldı. Bu bulutlar geride bıraktığımız Ana Yurt toprakları üzerindeki kara bulutlardandı. Gün batan taraftan başlayan bu ışık huzmesi, yavaş-yavaş Gün doğan tarafa doğru yayılmağa başladı. Bu ışık ilk önce boz renkliydi. Daha sonra sarı ve sonunda bu sis alev rengini aldı. Arkasından alemini aydınlatan Güneş bizlere yüzünü gösterdi."

Kuzey Amerika yerlilerinden Nootka kabilesi, kendi Totem direklerinde kullandıkları "Bozkurt" motifini kulakları hücum halindeyken arkaya yatmış, uzun ve sivri dişli, yukarıya doğru kalkmış sivri burunlu ve alev-alev yanan keskin gözlerle tasvir etmektedir. Nootka kabilesinin reisi Assu, "Bozkurt Destanı" hakkındaki destanı açıklarken, bu destanın Nootka kabilesinden bir kadınla evlenen Cape Mudge'li, We-Wa-Kai'nin söylediği destan olduğunu kaydetmiştir. Reis Assu'ya göre,

Nootka Kabilesi bir Bozkurttan türemiştir. Bu Nootka Kabilesi, diğer komşu Yerli Kabileleri tarafından “Bozkurttan Türemiş” Yerli Kızılderili kabilesi olarak bilinmektedir.

Doç. Dr. Ahmet Ali ARSLAN,
Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi /Türkiye.

Yükleniyor ...

TAM SAYFA GÖRÜNÜMÜ

Makale'nin tamamını okumak için gösterilen linke giriniz:

<https://www.altayli.net/amerikan-yerlileri-ve-turk-dunyasinin-kultur-varligi-arasindaki-paralellikler.html> Taryhy makalalar